

GAZETA LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, UL. SŁOWACKIEGO 6. I-sze p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte
wolne od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPO-
ŁUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 4-80 — z dostawą 5-30. — Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5-30 —
Zagranicą 7- — P. K. O. Nr. 141.690

Porozumienie.

Propozycja prezydenta Stanów Zjednoczonych, Hoovera, w przedmiocie moratorium dla wszystkich długów między państwowych, przyszła tak niespodzianie, a zarazem uderzyła w momenty tak zasadniczego znaczenia, że nie od razu zdołano sobie wyrobić pogląd należyty na jej istotę i znaczenie. Po pierwszych chwilach entuzjazmu, nastąpił okres trzeźwego rozważania i refleksyj, wywołanych zastrzeżeniami ze strony poszkodowanych przez projekt amerykański, z którejto strony, oprócz wzniosłych tendencji humanitarnych i ogólnoludzkich, poczęto się w nim dopatrywać także troski o realne zabezpieczenie interesów amerykańskich.

Zwracać poczęto uwagę na fakt, że Stany Zjednoczone mają w Europie wierzycelności na wiele miliardów dolarów. Stąd zrodzić się tam musiał silny lęk, by niewypłacalność dłużników w Niemczech nie unieczyniła tych pretensyj. Pojawiać się poczęły twierdzenia, że interwencja amerykańska jest zabiegiem kapitalisty, ratującego wypłacalność dłużnika i niczem więcej, że wystraszony lamentami i groźbami rządu Brüninga wierzyciel amerykański pospieszył ratować dłużnika przed katastrofą, która pociągnąć mogła za sobą jego niewypłacalność.

Poczęły się zarazem rodzić wątpliwości, czy uczynione wobec Niemiec ustępstwa naprawdę spełnią oznaczone cele; czy po rocznym moratorium Niemcy nie przyjdą z żądaniem przedłużenia go; czy istotnie obrócą przyznane im ulgi na odbudowę życia pokojowego wewnątrz swego państwa, a nie na przygotowanie wojny. Przypomniano też przy tej sposobności, jak Niemcy nieustannie i nieugięcie dążyli do podważania traktatu wersalskiego, jak umieli coraz bardziej obniżać nałożone na nich tym traktatem zobowiązania. Cytowano cyfrę 136 miliardów marek w złocie, na jaką pierwotnie ustalono odszkodowanie dla Francji, wspominano, jak to już z początkiem roku 1921 cyfra ta spadła do 110 miliardów, a w maju tegoż roku zredukowano ją do 68 miliardów, jak wreszcie plan Hiltona Younga przyznał Francji jedynie 18 miliardów.

Najsilniej zastrzeżenia wystąpiły we Francji, a także i w Belgii, z tego choćby prostego względu, że podczas gdy inne państwa płacą Ameryce prawie tyle, co otrzymują od Niemiec i Francji, czyli, że moratorium zbytnio ich nie dotyka, Francja nawet po wstrzymaniu przez siebie wypłat, przeznaczonych dla Anglii i Ameryki, traci z górą dwa miljardy franków, co wywołuje nader dotkliwą lukę w jej budżecie. Francja przeto, nie odrzucając bynajmniej propozycji Hoovera i zgadzając się w zasadzie na jednoroczne moratorium reparacyjne, wysunęła pewne zastrzeżenia natury finansowej i politycznej. I tak rząd francuski bronił przedewszystkiem nienaruszalności planu Younga, uważając, iż w okresie przewidzianym przez Hoovera części nieuwarunkowane spłat reparacyjnych nie powinny ulec zwłoce. Zarazem jednak oświadczył gotowość złożenia w Banku Wypłat Międzynarodowych sumy, odpowiadającej należnej Francji kwocie pod warunkiem, iżby ona

użyta została nietylko na poprawę warunków kredytowych w Niemczech, lecz i w innych krajach środkowej Europy, gdzie moratorium mogłoby wywołać zaburzenia finansowe i gospodarcze. Następnie domagała się Francja, by sumy, wynikające z ulg w budżecie Rzeszy w związku z moratorium nie były użyte na cele inne, niż gospodarcze.

Na ten mniej więcej temat rozpoczęły się rokowania pomiędzy rządem francuskim a amerykańskim sekretarzem stanu Mellonem i ambasadorem amerykańskim Edgem, które z początku szły dość opornie. Przedstawiciele Ameryki opierali się przyjęciu warunków, postawionych przez Francję. Obiegały już nawet pogłoski o zerwaniu rokowań. Pogłoski te okazały się przesadzone i ostatecznie znaleziono formułę kompromisową, dającą Francji satysfakcję faktyczną, Ameryce zaś raczej formalną. Bądźco bądź porozumienie to stanowi zarówno polityczny, jak i finansowy sukces Francji, który

ona zawdzięcza niezmiernie zdecydowanej i solidarnej postawie tak rządu, jak i parlamentu, w obronie jej prestige'u i jej interesów.

Przyszłość oczywiście okaże, jakie będą gospodarcze konsekwencje całego tego zdarzenia. Nie jest wykluczone, iż będą one wcale pomyślne i pod pewnym względem korzystne. W każdym razie nie wiedzieć dlaczego się ich tak bardzo lęka nasza prasa opozycyjna. Wszak Polska w żadnym wypadku powodów do obawy nie ma. Dla Niemiec fakt ten stanowi wprawdzie bardzo poważne odciążenie budżetu, dzie bardzo poważne odciążenie budżetu państwowego, ale z drugiej strony wywołać on musi silne zaburzenia i wstrząsy w zakresie ich przemysłu, pracującego dotąd w dużej mierze na spłaty reparacyjne i eksportującego na konto odszkodowań w naturze.

Pozatem Polska, w samym moratorium mniej od innych państw zainteresowana, pragnie widzieć w akcji prezydenta Hoovera zapoczątkowanie

ery wspólnego wysiłku wszystkich narodów w imię ideałów pokoju i solidarności międzynarodowej. Pragnie widzieć zarazem kres polityki nieustannie wzmagających się zbrojeń, której widownią były zwłaszcza Niemcy. Obecny światowy kryzys uodowodnił, iż ta właśnie wojenna polityka nie może być kontynuowana. Ludzkość nie jest zdolna udźwignąć jej ciężarów i dlatego, widząc w kroku prezydenta Hoovera wyraźne veto przeciw temu stanowi rzeczy, wita ten krok z pełnią otuchy i nadziei.

Nie bez znaczenia jest tu także nadzieja, że ostatnie wystąpienie Stanów Zjednoczonych nie jest jakimś odosobnionym, jedynym i ostatnim krokiem ku finansowemu ratowaniu Europy. Stany Zjednoczone zrozumiały chyba, że tasama fala, która usiłuje gospodarczo zburzyć kontynent Starożytności, zagraża w dalszej perspektywie i im samym Świadomość wspólnego z Europą niebezpieczeństwa dojrzwawca poczyna wśród ludzi, którzy po tamtej stronie Oceanu niosą odpowiedzialność za przyszłość gwiazdźdźstego sztandaru. Ostatnia inicjatywa amerykańska jest może tedy tych nowych poglądów wyrazem.

Z ostatniej chwili.

Nowy atak prasy włoskiej przeciwko Watykanowi.

Rzym, 8 lipca. (PAT). Prasa prowadzi w dalszym ciągu kampanję skierowaną przeciwko Watykanowi. „Lavoro Fascista“ ujawnia sensacyjny

plan obalenia rządu faszystowskiego przez kierowców „Akcji katolickiej“. Głównym inspiratorem projektowanego zamachu miał być — zdaniem

pisma — Don Storzo, który za zgodą watykańskiego podsekretarza stanu Msr. Pizardo przeprowadzić miał szereg rozmów z politykami włoskimi w Paryżu i pozyskać jakoby socjalistów dla idei utworzenia na miejsce rządu faszystowskiego, rządu koalicji socjalistyczno - ludowo - katolickiej. Socjaliści włoscy mieli obiecać poszanowanie wszystkich paktów, zawartych przez rząd faszystowski z Watykanem. Do przeprowadzenia wzmiankowanego planu w Włoszech miała być użyta „Akcja katolicka“. Plan nie doszedł do skutku z powodu kategorycznego sprzeciwu kardynała Pacellego, który, jak twierdzi dziennik, dwukrotnie już składał Ojcu św. prośbę o dymisję z urzędu watykańskiego sekretarza stanu.

Na wczorajsze ataki prasy włoskiej „Osservatore Romano“ odpowiada krótkim komentarzem uzasadniającym wydanie ostatniej encykliki. Watykan jeszcze przed wydaniem encykliki powiadomił rząd o zamiarach wydania aktu publicznego, o ileby wcześniej nie nastąpiło porozumienie. Ostatnią notę rządu włoskiego sfery watykańskie uznały za powtórzenie zarzutów, które wymagają natychmiastowego odparcia, co właśnie doprowadziło do ogłoszenia encykliki. Jak komunikują miarodajne źródła, stolica apostołska nie żywi żadnych wrogich zamiarów w stosunku do rządu włoskiego i pierwsza nie uczyni żadnego kroku, któryby naruszał stosunki dyplomatyczne. W razie jednak oficjalnego wystąpienia przez rząd włoski z określonym aktem, Watykan zareaguje wszystkim rozporządzalnymi środkami w obronie swych praw.

Kto zostanie Wojewodą lwowskim?

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 lipca. Wśród wielu nazwisk kandydatów, wymienianych na stanowisko Wojewody lwowskiego, pojawiło się ostatnio nazwisko b. Ministra Skarbu, Matuszewskiego.

Nie jest jednak wykluczone, że jest to tylko pogłoska, która nie będzie zrealizowana. Wedle ostatnich wiadomości, stan obecny w Województwie lwowskim potrwa czas dłuższy.

Akcja budowy domów drewnianych.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 lipca. Zgodnie z zapowiedzią Prem. Prystora w jego oświadczeniu Rząd przystą-

pił już do organizacji budownictwa domów drewnianych i uruchomienia kredytów na ten cel.

Odciał bratu głowę kosą.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 lipca. Z Wilna donoszą: We wsi Uciecha gminy ostrowieckiej w czasie sprzeczki na tle podziału spadku rodzinnego po zmarłym

ojcu, mieszkaniec tej wsi, Jan Zygiel, kosą odciał głowę swemu bratu. Mordercę aresztowano.

Tragiczna śmierć w kąpielni.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 8 lipca. Z Torunia donoszą: Wczoraj utonęły w Wiśle pod Toruniem dwie osoby w następujących okolicznościach: Dwie kobiety, kąpiące się w pobliżu mostu kolejowego zaczęły tonąć. Pośpieszył im na ratunek kapitan 65 pp. Pianowski, który jednakże porwany prądem wody utonął. Również utonęła jedna z kąpiących się kobiet Stankiewiczówna, uczennicą seminarjum nauczycielskiego. Druga została uratowaną. Jak stwier-

dają naoczni świadkowie tragicznego wypadku, w chwili, gdy kobiety tonęły, wołając rozpaczliwie o pomoc, przepływał obok nich na motorówce Niemiec Juliusz Broog, który jednakże nie usiłował ratować tonących, lecz oddalił się, co wywołało ogólne oburzenie licznie zebranej na plaży publiczności.

Również w dniu wczorajszym utonął w czasie kąpielni w Wiśle 20-letni Stanisław Kucharski.

